

**Αλέξης Μητρόπουλος: Εκατόν είκοσι (120) δις € έχασαν
συνταξιούχοι-Ταμεία, κατά την περίοδο 2010-2021!!**

Ο νόμος Βρούτση 4670/2020 (ΦΕΚ Α' 43/28-2-2020) αποτελεί την τέταρτη απόπειρα «μεταρρύθμισης» του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης (ΣΚΑ) στη χώρα μας από την είσοδό μας στο ΔΝΤ (2010) και την έναρξη της μνημονιακής διακυβέρνησης.

Της τελευταίας τέταρτης ασφαλιστικής μεταρρύθμισης του ν. 4670/2020 προηγήθηκαν οι εξής τρεις:

α) 20 δις € οι απώλειες από το α' Μνημόνιο

Η ασφαλιστική «μεταρρύθμιση» Λοβέρδου-Κουτρουμάνη με τους ν. 3863/2010 (ΦΕΚ Α' 115/15-7-2010) και 3865/2010 (ΦΕΚ Α' 120/21-7-2010) για τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα αντίστοιχα, οι αρχές και τα επιμέρους ζητήματα των οποίων συμφωνήθηκαν μεταξύ της κυβέρνησης ΓΑΠ και δανειστών στα πλαίσια του α' Μνημονίου (ν. 3845/2010, ΦΕΚ Α' 65/6-5-2010).

Το συνολικό κόστος των περικοπών των συντάξεων και Δώρων του α' Μνημονίου για τους συνταξιούχους ανήλθε περίπου στα 20 δις €.

β) 60 δις € οι απώλειες από β' Μνημόνιο

Η ασφαλιστική «μεταρρύθμιση» Κουτρουμάνη-Βρούτση με τον ν. 4051/2012 (ΦΕΚ Α' 40/29-2-2012) και κυρίως με τον ν. 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222/12-11-2012), τις αρχές και τις μεγάλες παρεμβάσεις της οποίας είχε συμφωνήσει η κυβέρνηση Λ.Παπαδήμου με τους δανειστές στα πλαίσια της β' μνημονιακής σύμβασης (ν. 4046/2012, ΦΕΚ Α' 28/14-2-2012).

Βασικός εφαρμοστικός νόμος του β' Μνημονίου ήταν ο ν. 4093/2012 («νόμος Βρούτση»), που επέφερε τις μεγαλύτερες και ευρύτερες περικοπές στις κύριες και επικουρικές συντάξεις καθώς και την οριστική κατάργηση των τριών Δώρων-επιδομάτων (δηλαδή της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης και του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού) τόσο για τους συνταξιούχους, όσο και για τους δημοσίου υπαλλήλους.

Μια μόνιμη και βασική κατάκτηση του Κοινωνικού Κράτους, το Δώρο Χριστουγέννων, το Δώρο Πάσχα και το Επίδομα Αδείας για συνταξιούχους και

μισθωτούς, που σεβάστηκαν όλες οι κυβερνήσεις σε Ευρώπη και Ελλάδα, καταργήθηκε εν μια νυκτί. Μόνο από τη μείωση των Δώρων το 2010 και την οριστική κατάργησή τους το 2012, οι απώλειες για τους συνταξιούχους ανήλθε σε πάνω από 40 δις €.

Το συνολικό κόστος των περικοπών Βρούτση, της δεύτερης αυτής «μεταρρύθμισης» ξεπέρασε τα 35 δις €. Με δεδομένο όμως ότι το «κούρεμα» των αποθεματικών των Ασφαλιστικών Ταμείων με τον ν. 4050/2012 («νόμος Ευάγγελου Βενιζέλου», ΦΕΚ Α' 36/23-2-2012) έγινε στα πλαίσια των δεσμεύσεων του β' Μνημονίου και στέρησε από τα Ταμεία περίπου 26 δις € από απώλειες που είχαν στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά, οι συνολικές απώλειες συντάξεων-Ταμείων από τις παρεμβάσεις του δεύτερου πακέτου των αντι-μεταρρυθμίσεων, αγγίζει το ιλιγγιώδες ποσό των 60 δις €!!

Ας σημειωθεί ότι το «κούρεμα» των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχαν αναγκαστικά τα Ταμεία, το λεγόμενο «PSI», κρίθηκε με την υπ' αριθ. 1116/2014 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου Επικρατείας ως σύμφωνο με το Σύνταγμα!!

Με την ίδια απόφαση, κρίθηκε συνταγματικό και το «κούρεμα» των μικρο-ομολογιούχων που είχαν εμπιστευθεί τα ομόλογα του Ελληνικού Κράτους ή είχαν εισπράξει τις εργατικές αποζημιώσεις τους σε ομόλογα. Οι μικρο-ομολογιούχοι, όχι μόνο απώλεσαν όλες τις οικονομίες τους με το «κούρεμα», αλλά τιμωρήθηκαν με την ανωτέρω απόφαση του Ανωτάτου Ακυρωτικού και με την καταβολή των δικαστικών εξόδων του Ελληνικού Δημοσίου!!

Στα ανωτέρω πρέπει να συνυπολογιστεί και η ζημία που εξακολουθεί να επέρχεται, μέχρι σήμερα, από το «σπάσιμο» των ομολόγων των Ασφαλιστικών Ταμείων λόγω των χαμηλών ποσοστών που εισπράττουν επί της ονομαστικής τους αξίας, με συνέπεια το πραγματικό μέγεθος της συνεχιζόμενης καταστροφής τού «κουμπαρά» του Ασφαλιστικού Συστήματος να μην μπορεί ακόμη να αποτυπωθεί με ακρίβεια.

Πρόκειται για μια μεγάλη αιμορραγία που συνεχίζεται ως αρνητικό συμπλήρωμα της διαχρονικής λεηλασίας των μεγάλων αποθεματικών των Ταμείων που υπήρχαν την εποχή όπου πολλοί περισσότεροι των συνταξιούχων εργαζόμενοι αιμοδοτούσαν το σύστημα με ζωντανές και πολλαπλάσιες των αναγκών του εισφορές. Αν μάλιστα ο καθένας σήμερα αναλογιστεί ότι ξένα

Ασφαλιστικά Ταμεία αγοράζουν ελληνικές δημόσιες υποδομές που είναι πολύ προσοδοφόρες (όπως π.χ. μεγάλο πακέτο μετοχών του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος»), τότε γίνεται αντιληπτό σε τί πολύπλευρη αναγκαστική αδυναμία βρίσκονται τα ελληνικά Ασφαλιστικά Ταμεία με τις διαρκώς και πιο καταστροφικές «μεταρρυθμίσεις» που υλοποιούνται.

γ) 35 δις € οι απώλειες από το «αριστερό» Μνημόνιο

Η επονομαζόμενη «αριστερή» ασφαλιστική «μεταρρύθμιση» της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ που συμφωνήθηκε στα πλαίσια της γ' Δανειακής Σύμβασης (ν. 4334/2015, ΦΕΚ Α' 80/16-7-2015) και του γ' Μνημονίου (ν. 4336/2015, ΦΕΚ Α' 94/14-8-2015), οι δομικές αλλά και φοροεισπρακτικές αρχές της οποίας αποτυπώθηκαν στον ν. 4387/2016 (ΦΕΚ Α' 85/12-5-2016), τον γνωστό «νόμο Κατρούγκαλου». Επακολούθησαν και βασικές επί τα χείρω τροποποιήσεις του κυρίως με τους ν. 4472/2017 (ΦΕΚ Α' 74/19-5-2017) και 4475/2017 (ΦΕΚ Α' 83/12-6-2017).

Το συνολικό κόστος των παρεμβάσεων-περικοπών του ν. 4387/2016 ανήλθε έως τα τέλη του 2021 σε 35 δις €, αφού η κυβέρνηση της ΝΔ εφαρμόζει (όπως ρητά αναφέρει το άρθρο 25 του νόμου Βρούτση) τις προνομοθετημένες περικοπές από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ επί της «θετικής» προσωπικής διαφοράς.

Το κόστος αυτό του ν. 4387/2016 αποτυπώνεται και ποσοτικοποιείται στις τρεις (3) σχετικές αναλυτικές Εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με αριθ. 141/16/2016, 112/24/2017 και 128/12/2017 που κατατέθηκαν στη Βουλή κατά τη συζήτηση των ν. 4387/2016, 4472/2017 και 4475/2017, αντίστοιχα.

Οι Εκθέσεις αυτές του ΓΛΚ, που αποκρύπτονται συστηματικά από τους εκπροσώπους των μνημονιακών κομμάτων αλλά και από την εν γένει δημοσιολογία, είναι αδιάψευστο τεκμήριο για τις μεγάλες περικοπές των συντάξεων. Το περιεχόμενό τους αποσιωπάται ώστε να μπορεί ο καθένας να παρερμηνεύει, να αρνείται ή να διαψεύδει τις αιτιάσεις για τις συνταξιοδοτικές μειώσεις.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ΕΝΥΠΕΚΚ από όλες τις ασφαλιστικές «μεταρρυθμίσεις» προέκυψαν για συνταξιούχους και Ταμεία απώλειες πάνω από 120 δις ευρώ μέχρι σήμερα. Οι παρεμβάσεις που προκάλεσαν τις μεγαλύτερες

απώλειες είναι οι εξής:

1) οι δώδεκα (12) περικοπές στις κύριες και τις επικουρικές συντάξεις, από το 2010 μέχρι τα τέλη του 2016,

2) αρχικά η μείωση και αργότερα (από το 2012) η κατάργηση της 13ης και της 14ης σύνταξης (Δώρου Χριστουγέννων, Δώρου Πάσχα και Επιδόματος Αδείας) σε όλους τους συνταξιούχους και τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα,

3) η μείωση εφ' όρου ζωής («πέναλι») από 6-30% για τις πρόωρες συντάξεις γήρατος,

4) η επιπλέον μείωση («έξτρα πέναλι») 10% για τις πρόωρες συντάξεις γήρατος (σ.σ. επεβλήθη από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με τον Ν. 4336/2015),

5) η κατάργηση των κατώτατων ορίων στις συντάξεις,

6) το «πάγωμα» στις αυξήσεις όλων των ειδών των συντάξεων μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021 (Ν. 4336/2015) και αργότερα μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022 (Ν. 4475/2017),

7) οι μεγάλες μειώσεις στις συντάξεις αναπηρίας και χηρείας,

8) η αύξηση από 4% στο 6% υπέρ ΕΟΠΥΥ σε όλες τις κύριες συντάξεις,

9) η πρωτοθέσπιση αντίστοιχης παρακράτησης 6% υπέρ ΕΟΠΥΥ και σε όλες τις επικουρικές συντάξεις,

10) το πλαφόν στο ύψος της σύνταξης των «μονο-συνταξιούχων» και των «πολυ-συνταξιούχων»,

11) η δραστική περικοπή 60% (τώρα 30%) στη σύνταξη των απασχολούμενων συνταξιούχων,

12) η μείωση κατά 50% της παροχής του εφάπαξ,

13) η θέσπιση και η αύξηση της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) υπέρ ΑΚΑΓΕ (σ.σ. κρίθηκε αντισυνταγματική με την υπ' αριθ. 244/2017 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου). Πρόσφατα από το ίδιο Δικαστήριο κρίθηκε συνταγματική με την υπ' αριθ. 1477/2021 απόφαση,

14) η αύξηση της παρακράτησης του φόρου,

15) η δραστική μείωση του αφορολογήτου,

16) η μεγάλη μείωση του ΕΚΑΣ και η κατάργησή του τον Δεκέμβριο του 2019 από το Μνημόνιο ΣΥΡΙΖΑ (Ν. 4336/2015) και τον ν. 4387/2016.

Όλες οι προηγούμενες νομοθετικές ...πρωτοβουλίες και «μεταρρυθμίσεις» διακήρυσσαν στις αιτιολογικές τους εκθέσεις ότι δήθεν επέλυαν οριστικά το

Ασφαλιστικό και ότι το καθιστούσαν τάχα βιώσιμο, με πρώτη την πρωτομνημονιακή Κοινή Διακήρυξη Τρόικας-κυβέρνησης ΓΑΠ το 2010, που διαβεβαίωνε ότι το Ασφαλιστικό επιλύεται και καθίσταται βιώσιμο τουλάχιστον μέχρι το 2060!!

Συμπέρασμα: Η τέταρτη ασφαλιστική «μεταρρύθμιση» (ν. 4670/2020) νομιμοποιεί όλες τις μνημονιακές περικοπές

Σύμφωνα με τα παραπάνω, γίνεται σαφές ότι ο ν. 4670/2020:

-καταργεί τη 13^η σύνταξη (άρθρο 47 ν.4670/2020), όπως κολοβά την είχε θεσπίσει ο ΣΥΡΙΖΑ με το άρθρο 120 του ν. 4611/2019,

-νομιμοποιεί όλες τις περικοπές των συντάξεων και την κατάργηση των Δώρων-Επιδομάτων που ο ίδιος είχε ψηφίσει το 2012 και

-νομιμοποιεί όλες τις περικοπές του νόμου Κατρούγκαλου και κυρίως τον μόνιμο «κόφτη» όλων των παλαιών συντάξεων (πριν το 2016) τής προσωπικής διαφοράς.

Στην αιτιολογική του έκθεση, εξάλλου, αναφέρει ότι με τις ρυθμίσεις αυτές το Ασφαλιστικό θα είναι βιώσιμο τουλάχιστον μέχρι το 2070, ενώ γίνεται επίκληση και της «Αναλογιστικής Μελέτης τού Συνταξιοδοτικού Συστήματος Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης 2020-2070», που συνόδευσε το τότε ασφαλιστικό νομοσχέδιο (ήδη ν. 4670/2020) στη Βουλή και στηρίχθηκε, όπως η ίδια μελέτη αναφέρει (σελ. 28), σε αναλογιστικές προβολές βάσει στοιχείων τού έτους 2018!

Η τέταρτη «συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση» του ν. 4670/2020 είναι πράγματι μια γνήσια δομική μεταρρύθμιση με σαφές ιδεολογικό στίγμα, ως συνέχεια και συμπλήρωμα του γεννητορικού του «νόμου Κατρούγκαλου» που θεμελιώθηκε στις αρχές και προδιαγραφές του γ' Μνημονίου (ν. 4336/2015). Πρόκειται για μια αυθεντική, νεοφιλελεύθερης απόχρωσης, «μεταρρύθμιση» που στοχεύει στη σταδιακή ΑΠΟκοινωνικοποίηση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης ως του κεντρικότερου πυλώνα, διαχρονικά, του Κοινωνικού Κράτους Δικαίου.

Ο ν. 4670/2020 στηρίζεται πάνω στον «νόμο Κατρούγκαλου». Θεμελιώνεται, οικοδομείται και αναπτύσσεται πάνω σ'αυτόν αφού νομιμοποιεί όλες τις περικοπές (προσωπική διαφορά) και διατηρεί όλες τις βασικές του αρχές. Επιπροσθέτως όμως τον συμπληρώνει, τον ενισχύει και

τον θωρακίζει ως προς τον βασικό του σκελετό τροποποιώντας μόνο επιμέρους πτυχές του.

Αλέξης Π. Μητρόπουλος
Καθηγητής ΕΚΠΑ-Πρόεδρος ΕΝΥΠΕΚΚ

>>